

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00
поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032
E-mail: info@dbf.gov.ua, web: www.dbf.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

05 жовтня 2022 року

Старший слідчий другого відділу Управління з досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів та суддями, Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань капітан Державного бюро розслідувань Білоусов Артем Юрійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 62022000000000798 від 05.10.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Наумову Андрію Олеговичу,
28 травня 1982 року народження, уродженцю
міста Дніпропетровська, який проживає
за адресою: м. Київ, вулиця Закревського,
будинки 63, громадянину України,

про те, що він підозрюється у заволодінні чужим майном шляхом обману (шахрайство), вчиненому в особливо великих розмірах, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 190 Кримінального кодексу України.

Наказом голови Державного агентства України з управління зоною відчуження №40-ОС від 16.03.2018 Наумова Андрія Олеговича з 16.03.2018 до 15.03.2023 призначено на посаду директора Державного підприємства «Центр організаційно-технічного і інформаційного забезпечення управління зоною відчуження».

Згідно статуту Державного підприємства «Центр організаційно-технічного і інформаційного забезпечення управління зоною відчуження», код ЄДРПОУ 38770852 (далі – ДП «ЦОТІЗ»), у редакціях, затверджених наказами Державного агентства України з управління зоною відчуження № 157 від 29.11.2017, № 125

від 19.06.2018, № 196 від 25.09.2018, № 92-19 від 14.05.2019, а також контракту з керівником Підприємства, що є у державній власності № 1 від 16.03.2018, Наумов А.О. як директор ДП «ЦОТІЗ» зобов'язаний: здійснювати поточне управління підприємством, організовувати його виробничо-господарську, соціально-побутову та іншу діяльність, забезпечувати виконання завдань Підприємства, передбачених законодавством, статутом Підприємства та контрактом; вживати заходів до збереження та ефективного використання державного майна підприємства; не допускати втрати та неефективного, нерационального використання бюджетних коштів та коштів Підприємства тощо.

Разом з тим, у травні 2019 року, більш точної дати та часу в ході досудового розслідування не встановлено, директор ДП «ЦОТІЗ» Наумов А.О., будучи колишнім працівником правоохоронних органів, прагнучи відновити кар'єру працівника правоохоронного органу та реалізувати себе на керівних посадах в органах безпеки, у тому числі на посадах, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців, прийняв рішення влаштуватися на військову службу до Служби безпеки України.

У свою чергу, Наумову А.О. було відомо, що згідно ст. 1 Закону України «Про Службу безпеки України» (далі – Закон) Служба безпеки України – це державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку України.

Відповідно до ст. 2 Закону на Службу безпеки України покладається у межах визначеної законодавством компетенції захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці.

Згідно ч. 1 ст. 9 Закону систему Служби безпеки України складають Центральне управління Служби безпеки України, підпорядковані йому регіональні органи, органи військової контррозвідки, військові формування, а також навчальні, науково-дослідні та інші заклади Служби безпеки України.

У відповідності до ч. 1 ст. 20 Закону умови і порядок виконання своїх обов'язків співробітниками-військовослужбовцями Служби безпеки України визначаються укладеним договором (контрактом).

При цьому, пунктом 4 Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби безпеки України, затвердженого Указом Президента України від 27.12.2007 № 1262/2007 (у редакції станом на 12.08.2015, далі – Положення), визначено, що комплектування Служби безпеки України військовослужбовцями здійснюється згідно з цим Положенням шляхом:

- прийняття громадян на військову службу за контрактом;
- призову громадян на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період із запасу Служби безпеки України, у тому числі тих, які проходять службу у військовому резерві, з метою доукомплектування Служби безпеки України.

Згідно пункту 9 розділу II Положення, контракт про проходження військової служби у Службі безпеки України – це письмова угода, що укладається між громадянином України і державою, від імені якої виступає Служба безпеки України, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військової служби. Контракт укладається за зразком, що додається, у двох примірниках, підписується особою, яка вступає на військову службу, і відповідною посадовою особою Служби безпеки України згідно з пунктами 11 і 14 цього Положення, скріплюється гербовою печаткою підрозділу (органу, закладу, установи) і зберігається кожною із сторін. Контракт є підставою для видання наказу про прийняття особи на військову службу за контрактом або для продовження військової служби за новим контрактом.

У свою чергу, усвідомлюючи, що грошове забезпечення, передбачене для військовослужбовців Служби безпеки України, є значно нижчим від того, яке він може отримувати у подальшому, обіймаючи посаду директора ДП «ЦОТІЗ», з урахуванням окладу, нарахованих йому премій та інших надбавок, визначених законодавством та контрактом № 1 від 16.03.2018, в Наумова А.О., який мав вищу юридичну освіту та значний досвід роботи за спеціальністю, у другій половині травня 2019 року, але не пізніше 28.05.2019, виник злочинний умисел, спрямований на заволодіння шляхом обману грошовими коштами ДП «ЦОТІЗ», в особливо великих розмірах.

Так, Наумову А.О. було достовірно відомо, що згідно ч. 1, 3 ст. 21 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) трудовий договір є угодою між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Особливою формою трудового договору є контракт, в якому строк його дії, права, обов'язки і відповідальність сторін (в тому числі матеріальна), умови матеріального забезпечення і організації праці працівника, умови розірвання договору, в тому числі дострокового, можуть встановлюватися угодою сторін.

При цьому, пунктом 3 ч. 1 ст. 36 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) визначено, що однією з підстав для припинення трудового договору є: призов або вступ працівника або власника – фізичної особи на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу, крім випадків, коли за працівником зберігаються місце роботи, посада відповідно до частин третьої та четвертої статті 119 цього Кодексу.

Статтею 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) визначено гарантії для працівників на час виконання державних або громадських обов'язків. Зокрема, ч. 1 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) передбачено, що на час виконання державних або громадських обов'язків, якщо за чинним законодавством України ці обов'язки можуть здійснюватись у робочий час,

працівникам гарантується збереження місця роботи (посади) і середнього заробітку.

Крім того, відповідно до ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб – підприємців, **у яких вони працювали на час призову.**

Згідно ч. 2 ст. 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (у редакції від 01.01.2019) громадяни України, призвані на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, або прийняті на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, користуються гарантіями, передбаченими частиною третьою та четвертою статті 119 Кодексу законів про працю України.

Згідно розділу II «Порядку обчислення середньої заробітної плати», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 100 від 08.02.1995 середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за останні два календарні місяці роботи, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата.

При цьому, Наумову А.О. було достовірно відомо, що у березні – квітні 2014 року на території України розпочалася збройна агресія російської федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької, Луганської областей та порушення територіальної цілісності України.

Указом Президента України від 17.03.2014 «Про часткову мобілізацію», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про часткову мобілізацію» від 17.03.2014, у зв'язку з різким ускладненням внутрішньополітичної обстановки, втручанням російської федерації у внутрішні справи України, зростанням соціальної напруги в Автономній Республіці Крим і місті Севастополі постановлено: «Оголосити та провести часткову мобілізацію протягом 45 діб із дня набрання чинності цим Указом».

У подальшому, Указом Президента України від 14.01.2015 «Про часткову мобілізацію», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про часткову мобілізацію» від 15.01.2015, з метою підтримання бойової і мобілізаційної готовності Збройних Сил України та інших військових формувань України на рівні, що гарантує адекватне реагування на загрози національній безпеці держави, на підставі пропозиції Ради національної

безпеки і оборони України, відповідно до пунктів 1, 17, 20 частини першої статті 106 Конституції України постановлено: «Оголосити та провести протягом 2015 року часткову мобілізацію у три черги протягом 210 діб із дня набрання чинності цим Указом».

Таким чином, Наумов А.О. усвідомлював, що станом на 11.06.2019 часткову мобілізацію було завершено, а призов на військову службу у встановленому порядку не оголошувався.

У свою чергу, керуючись корисливими мотивами, Наумов А.О., діючи з метою особистого незаконного збагачення за рахунок бюджетних коштів, наявних у фонді оплати праці ДП «ЦОТІЗ», вирішив ввести в оману працівників відділу бухгалтерського обліку і звітності ДП «ЦОТІЗ», відповідальних за нарахування заробітної плати, з метою безпідставного отримання щомісячного середнього заробітку директора ДП «ЦОТІЗ», під час проходження військової служби за основним місцем роботи – у Службі безпеки України.

Так, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 28.05.2019, Наумов А.О., дізнавшись, за невстановлених слідством обставин, про наявність вакантної керівної посади у структурі Центрального управління Служби безпеки України, розпочав процедуру працевлаштування до Служби безпеки України, яка включала в себе: збір кандидатом і пред'явлення особистих документів; проходження медичного огляду та професійно-психологічного відбору; складання заліку з фізичної підготовки; проходження спеціальної підготовки (у разі потреби); вивчення кандидата зацікавленим підрозділом з метою визначення професійної придатності; проведення наступних перевірок: перевірки згідно із Законом України «Про очищення влади», спеціальної перевірки згідно із Законом України «Про запобігання корупції»; перевірку у зв'язку із допуском до державної таємниці тощо.

Установлено, що 28.05.2019 директор ДП «ЦОТІЗ» Наумов А.О. звернувся до тимчасово виконуючого обов'язки Голови Служби безпеки України із письмовою заявою щодо розгляду питання про зарахування його на військову службу в Службу безпеки України за контрактом осіб офіцерського складу.

У подальшому, цього ж дня, Наумов А.О. звернувся до тимчасово виконуючого обов'язки Голови Служби безпеки України із письмовою заявою про проведення щодо нього перевірки згідно Закону України «Про очищення влади», а також надав свою письмову згоду на проведення спеціальної перевірки щодо нього як кандидата на зайняття посади, що підлягає заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців, власноручно заповнену анкету згідно встановленої форми та автобіографію.

При цьому, на момент складання вказаної заяви Наумов А.О. усвідомлював, що станом на 28.05.2019 він не призивався на військову службу до Служби безпеки України, не перебував у запасі чи резерві Служби безпеки України та міг продовжувати до 15.03.2023 виконання своїх службових обов'язків на посаді директора ДП «ЦОТІЗ».

Крім того, Наумов А.О. усвідомлював, що складання ним заяви про прийняття на військову службу до Служби безпеки України пов'язано не із виникненням кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошенням

рішення про проведення мобілізації чи введення воєнного стану, а є способом реалізації своєї подальшої професійної кар'єри на керівних посадах у структурі Центрального управління Служби безпеки України, користуючись при цьому гарантіями для військовослужбовців Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які протистоять збройній агресії російської федерації.

У свою чергу, ураховуючи відсутність факту призову на військову службу до Служби безпеки України станом на 11.06.2019, своє прагнення бути призначеним на керівну посаду до Служби безпеки України Наумов А.О. міг реалізувати виключно шляхом укладення контракту, який у розумінні ст. 21 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) є особливою формою трудового договору.

Відповідно до пункту 4 Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби безпеки України, затвердженого Указом Президента України від 27.12.2007 № 1262/2007 (далі – Положення) комплектування Служби безпеки України військовослужбовцями здійснюється згідно з цим Положенням шляхом:

- прийняття громадян на військову службу за контрактом;
- призову громадян на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період із запасу Служби безпеки України, у тому числі тих, які проходять службу у військовому резерві, з метою доукомплектування Служби безпеки України.

Згідно пункту 9 розділу II вказаного Положення, контракт про проходження військової служби у Службі безпеки України – це письмова згода, що укладається між громадянином України і державою, від імені якої виступає Служба безпеки України, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військової служби.

Контракт є підставою для видання наказу про прийняття особи на військову службу за контрактом або для продовження військової служби за новим контрактом.

За результатами вивчення кандидатури Наумова А.О. та перевірки поданих ним документів про прийняття на військову службу, 04.06.2019 між Службою безпеки України, в особі тимчасово виконуючого обов'язки Голови Служби безпеки України з одного боку, та громадянином України Наумовим А.О. укладено Контракт про проходження військової служби у Службі безпеки України.

Згідно п. 1 Контракту Наумов А.О. добровільно взяв на себе зобов'язання: проходити військову службу за контрактом осіб офіцерського складу у Службі безпеки України протягом строку дії Контракту на умовах і в порядку, встановлених законами та іншими нормативно-правовими актами України, що регулюють проходження військової служби у Службі безпеки України; сумлінно виконувати вимоги військових статутів Збройних Сил України, нормативно-правових актів Служби безпеки України, інших актів законодавства, службові обов'язки, накази командирів і начальників.

Відповідно до п. 3 Контракту Наумов А.О. зобов'язаний: неухильно виконувати рішення начальників (командирів) щодо переміщення по службі, в т.ч. пов'язаного з переїздом в іншу місцевість; безумовно дотримуватися під час проходження військової служби обмежень та заборон, передбачених актами законодавства та відомчими нормативно-правовими актами.

Згідно п. 5 Контракту, цей Контракт укладено на п'ять років з 11.06.2019 до 10.06.2024.

При цьому, Наумов А.О., усвідомлюючи, що укладення контракту на проходження військової служби у Службі безпеки України є особливою формою укладення трудового договору за основним місцем роботи, де він має намір у подальшому на систематичній основі отримувати дохід у вигляді заробітної плати, а також реалізувати свою подальшу кар'єру в органах безпеки, у тому числі на посадах, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців, усвідомлюючи наявність підстав для звільнення з посади директора ДП «ЦОТІЗ», згідно п. 3 ст. 36 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018), будучи обізнаним про неможливість застосування у відношенні себе положень ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) щодо збереження робочого місця та середнього заробітку за місцем роботи на час призову, через відсутність факту його призову на військову службу, реалізуючи свій злочинний умисел, спрямований за заволодіння шляхом обману чужим майном - грошовими коштами ДП «ЦОТІЗ» в особливо великих розмірах, у невстановленому досудовим розслідуванням місці, склав заяву від 10.06.2019 про увільнення його від виконання обов'язків директора ДП «ЦОТІЗ», згідно ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018), яку не пізніше 11.06.2019 надав на розгляд Голові Державного агентства України з управління зоною відчуження за адресою: м. Київ, бульв. Лесі України, 26.

Згідно вказаної заяви, Наумов А.О. просив увільнити його від виконання обов'язків директора ДП «ЦОТІЗ» з 11.06.2019, на час проходження військової служби за контрактом у СБУ, із збереженням посади та середньої заробітної плати відповідно до ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018).

При цьому, на момент складання та подання вказаної заяви суб'єкту призначення, Наумову А.О. було достовірно відомо, що Контракт на проходження військової служби у Службі безпеки України від 04.06.2019 він уклав добровільно за власної ініціативи та за відсутності факту його призову на військову службу.

Крім того, на адресу Голови Державного агентства України з управління зоною відчуження за вх.№ 43/4592-19 від 11.06.2019 надійшов лист Управління роботи з особовим складом Служби безпеки України за № 11/1/1-5466к від 11.06.2019 з проханням звільнити (увільнити) директора ДП «ЦОТІЗ» Наумова А.О. із займаної посади відповідно до п. 3 ст. 36 та ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018).

За результатами розгляду листа Служби безпеки України від 11.06.2019 за № 11/1/1-5466к та заяви Наумова А.О. від 11.06.2019 Голова Державного агентства України з управління зоною відчуження, не вживши належних заходів з перевірки наявності документально підтверджених підстав для збереження за

Наумовим А.О. посади директора ДП «ЦОТІЗ» та середнього заробітку згідно ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018), видав наказ №87-ОС від 11.06.2019, яким увільнив Наумова А.О. від виконання обов'язків директора ДП «ЦОТІЗ» з 11.06.2019, на час проходження військової служби за контрактом у Службі безпеки України, із збереженням посади та середньої заробітної плати (ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018)).

У подальшому наказом Голови Служби безпеки України від 11.06.2019 № 741-ос Наумова А.О. прийнято на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу у Службу безпеки України та призначено на посаду заступника начальника Головного управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України.

При цьому, Наумов А.О., використовуючи свій авторитет як керівника ДП «ЦОТІЗ», з метою доведення до кінця свого злочинного умислу, спрямованого на заволодіння майном ДП «ЦОТІЗ» в особливо великих розмірах шляхом обману, знаходячись у невстановленому слідством місці та у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 11.06.2019, усвідомлюючи, що такий спосіб припинення Контракту № 1 від 16.03.2018 як його «призупинення» не передбачено умовами цього контракту, а також усвідомлюючи, що він не має документального підтвердження факту його призову на військову службу до Служби безпеки України, а отже не має права на отримання середнього заробітку за місцем роботи на момент призову як це передбачено ч. 3 ст. 119 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018) та підлягає звільненню з посади директора ДП «ЦОТІЗ» на підставі п. 3 ст. 36 КЗпП України (у редакції від 11.10.2018), діючи умисно, тобто усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, видав наказ № 66-ОС від 11.06.2019 «Про призупинення контракту», згідно якого доручив відділу бухгалтерського обліку і звітності на період проходження військової служби за контрактом у Службі безпеки України зберегти собі середній заробіток до дати виходу на роботу в ДП «ЦОТІЗ».

При цьому, на момент видання наказу № 66-ОС від 11.06.2019 Наумову А.О. було достовірно відомо, що станом на 11.06.2019 він перебував на військовому обліку в Деснянському районному у місті Києві територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки як офіцер запасу, мобілізованим у встановленому порядку не був, військову службу в Збройних Силах України та Службі безпеки України за призовом не проходив, у запасі або резерві Служби безпеки України не перебував.

У подальшому, на підставі вказаного наказу від 11.06.2019 за № 66-ОС, введені Наумовим А.О. в оману працівники відділу бухгалтерського обліку і звітності ДП «ЦОТІЗ», яким не було відомо про відсутність документального підтвердження факту призову Наумова А.О. на військову службу до Служби безпеки України, здійснили перерахування на картковий рахунок UA383204780000026209130017302, відкритий Наумовим А.О. у банківській установі – Публічне акціонерне товариство Акціонерний банк «Укргазбанк» (МФО 320478, ЄДРПОУ 23697280, юридична адреса: м. Київ, вул. Єреванська, 1), грошових коштів у вигляді середньомісячної заробітної

плати, збереженої та нарахованої Наумову А.О., яку отримував щомісячно, у період з 11.06.2019 по 02.03.2021, на загальну суму 3 295 313 грн, тобто у особливо великих розмірах, що в шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення, якими Наумов А.О. розпорядився на свій розсуд.

Таким чином, своїми умисними діями, які виразилися у заволодінні чужим майном шляхом обману (шахрайство), вчиненому в особливо великих розмірах, Наумов Андрій Олегович вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч. 4 ст. 190 Кримінального кодексу України.

Старший слідчий другого відділу
Управління з досудового розслідування
кримінальних правопорушень, вчинених
працівниками правоохоронних органів
та суддями, Головного слідчого управління
Державного бюро розслідувань

Артем БІЛОУСОВ

ПОГОДЖЕНО:

Прокурор першого відділу другого
управління процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення Департаменту
нагляду за додержанням законів органами
Державного бюро розслідувань
Офісу Генерального прокурора

Сергій НОВІКОВ

Відповідно до вимог ст. 276 Кримінального процесуального кодексу України Наумову Андрію Олеговичу роз'яснено права та обов'язки підозрюваного, передбачені ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України, а саме:

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276 – 279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

2. Обвинуваченим (підсудним) є особа, обвинувальний акт щодо якої переданий до суду в порядку, передбаченому статтею 291 цього Кодексу.

3. Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

4. Обвинувачений також має право:

1) брати участь під час судового розгляду у допиті свідків обвинувачення або вимагати їхнього допиту, а також вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення;

2) збирати і подавати суду докази;

3) висловлювати в судовому засіданні свою думку щодо клопотань інших учасників судового провадження;

4) виступати в судових дебатах;

5) ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним записом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження;

6) оскаржувати в установленому цим Кодексом порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд, знати про подані на них апеляційні та касаційні скарги, заяви про їх перегляд, подавати на них заперечення;

7) отримувати роз'яснення щодо порядку підготовки та використання досудової доповіді, відмовлятися від участі у підготовці досудової доповіді;

8) брати участь у підготовці досудової доповіді, надавати представнику персоналу органу пробації інформацію, необхідну для підготовки такої доповіді, ознайомлюватися з текстом досудової доповіді, подавати свої зауваження та уточнення.

5. Підозрюваний, обвинувачений мають також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

6. Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, примірник повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права і обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені, роз'яснені та зрозумілі.

« ____ » год. « ____ » хв. « ____ » _____ 20__ року

Підозрюваний: _____
(підпис)

(прізвище, ініціали)

Захисник: _____
(підпис)

(прізвище, ініціали)

Повідомив про підозру, вручив примірник повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права і обов'язки підозрюваного, а також роз'яснив підозрюваному його права і обов'язки.

**Старший слідчий другого відділу
Управління з досудового розслідування
кримінальних правопорушень, вчинених
працівниками правоохоронних органів
та судьями, Головного слідчого управління
Державного бюро розслідувань**

Артем БІЛОУСОВ